

Bilaga E1

Det första RAS-dokumentet skrevs 2005 och uppdaterades sedan 2016. För att undersöka om/hur Labradoren utvecklats exteriört har vi ställt samma frågor, i en enkät till utställningsdomarna, som ställdes 2005. Enkäten skickades nu till 72 svenska domare varav 25 svarade. Av dessa var det 7st som tyckte de dömt rasen för kort tid för att kunna ge svar på frågorna. Dessutom så hade 7st domare gått ihop och gjort en sammanfattning av vad de tyckte.

Frågorna var:

1. Har Labrador retriever förändrats sedan du började döma rasen?
2. Om du tycker att rasen förändrats, vad har du då iakttagit?
Är det något som förändrats i positiv riktning? Om ja – vad anser Du då?
Är det något som förändrats i negativ riktning? Om ja – vad anser Du då?
3. Är det något Du skulle vilja att vi som föder upp rasen borde uppmärksamma i vårt avelsarbete? Om ja - vilka råd skulle du ge oss?
4. Vad anser Du vara de tre största problemen med rasen idag?
5. Vad anser Du vara de tre största förtjänsterna med rasen idag?

Nedan följer en sammanställning av svaren, de går inte riktigt att spalta upp enligt frågorna då de flesta svarat i en löpande text. Fråga 4 och 5 tyckte de flesta att de redan svarat på och hänvisade till svaren på fråga 2. Det går inte heller att följa en tydlig linje i svaren, det många tycker har utvecklats positivt, tycker nästan lika många har utvecklats negativt. Några observandum är ändå felaktiga bröstkorgar, typ och mentalitet. Intressant är att 2005 skrev många om tjocka hundar, vilket nästan inte förekommer i svaren av idag. För övrigt ser det ut som att Labradoren har ungefär samma fel och förtjänster nu som de hade 2005.

1. Har Labrador retriever förändrats?

Så här svarade domarna:

De vackra labradorhuvudena är nästan borta, tunga och otypiska med för mycket och för runda kinder.

Tyngre hundar, förekommer lågställda med fel balans och mycket grova benstommar.

Den har inte förändrats så mycket säger två domare.

Nej och ja, den tydliga uppdelningen med förändringen av rasegenskaper

Nej

Ja den generella kvaliteten har försämrats, ojämnare kvalitet och påfallande stor typskillnad

Ja förändringen är att de fått sämre bröstkorgar, tendens till oädla huvuden men det har skett en förbättring. I övrigt håller de samma kvalitet.

Ja, den har verkligen förändrats genom att rasen nu är uppdelad i jaktavlade och sällskaps/utställningsavlade. Den jaktavlade är mest lik ursprungsvarianten. På 70-talet kunde samma hund tävla på utställning ena dagen och jaktprov andra dagen och få excellent på båda, otänkbart idag. Största förändringen startade när man tog bort jaktmeriten för att få championtiteln.

Ja, stor variation av typer, kvaliteten har gått ner succesivt de senaste 10 åren.

Jag tycker inte att rasen har förändrats men har bara dömt den sedan 2019.

Efter 40 år har den av naturliga orsaker förändrats, minskad storleksvariation, sundare rörelser och mer homogen typ.

Tycker att sämstanivån har höjts.

2. Positiv utveckling:

Bättre pälsar tyckte 8st (dubbla med hårda täckhår, sällan enkla pälsar, de jaktavlade har fått bättre pälskvalitet).

Bättre huvuden tyckte 3st (rastypiska huvuden)

Bättre kondition tyckte 5st

Bättre svansar tyckte 2st

Bättre fronter/framställ tyckte 2st

Bättre benstommar tyckte 2st

Bättre mentalitet tyckte 8st (samarbetsvilliga, positiv inställning, glada, aldrig aggressiva, sällan hanhundsiska förekommer, de av jakttyp har fått stabilare temperament)

Få överdrifter, inte så många tandförluster, bra bröstorgar, ägarnas insikt om skillnaden mellan hull och massa, sällsynt med högställda hundar, utmärkt typ, rörelser, vinklar var kommentarer från enstaka domare.

Negativ utveckling:

Sämre pälsar tyckte 6st (den dubbla pälsen saknas, de jaktavlade har alltför lite underull)

Sämre huvuden tyckte 4st (smala skallar och nospartier, korta nospartier, grova molossoida huvuden)

Sämre kondition tyckte 2st (dålig muskelkondition, orkar inte trava runt i ringen)

Sämre svansar tyckte 2st (lågt ansatta svansar, saknar uttersvansen)

Sämre fronter tyckte 2st (dåliga vinklar, kunde vara bättre i skuldra, överarm och förbröst)

Sämre halsskinn tyckte 2st (löst halsskinn)

Sämre bröstorgar tyckte 6st (kölformade och alltför smala, ej tunnformade, felformade som gör att benen ser korta ut)

Många lågställda tyckte 4st

Sämre kors tyckte 3st (alltför branta kors, sluttande kors)

Sämre överlinje tyckte 2st

Sämre i typ tyckte 3st (ojämnheter i typ, typskillnaden är alltför stor)

Många tyngre tyckte 4st (tyngre hundar, utställningsvarianten har blivit tyngre och grövre, mycket grova benstommar)

Sämre mentalitet tyckte 9st (överglada, svåra att hantera, hyperaktiva, stressade och övertempererade, för vilda ingen "will to please", för heta, upphissade i sitt temperament, överdriven upphetsning, jaktvarianten har svag mentalitet).

Fel proportioner, tandbortfall, sorgligt att rasen är delad var kommentarer från enstaka domare.

3. Vilka råd vill du ge uppfödarna?

Vara noga med de rasspecifika detaljerna, det är det som gör rasen unik.

Läsa standarden och vara införstådda med vad den efterfrågar, samarbete!

Önskar dem högre på benen och bättre bröstorgar och bakställ.

Ej glömma korrekt balans.

Ha med fulltandat i kriterierna för avelsurval.

Större fokus på vad idealet är exteriört, ökad uppmärksamhet på dessa stressade nästintill otypiska temperament som oftast syns hos unga hanhundar.

Glöm inte rashistoriken, varför vi har en Labrador med massa och substans men med god rörlighet och jaktlust. Tappa inte bort de väsentliga rasegenskaperna. Nyttja den kunskap som finns hos erfarna uppfödare och var ödmjuk inför rasstandarderna, inga överdrifter åt något håll.

Utbilda uppfödarna, gå inte för mycket på statistik, använd inte hundar i avel som ni inte sett i verkligheten.

Uppfödare av den jaktavlade labradoren anstränger sig för att få en så bra exteriör som möjligt medan intresset för arbetsegenskaperna hos den andra gruppen inte är så stor.

Att vara mer uppmärksam på konstruktion och ha ett tydligt mål med sin uppfödning. Använda friska djur och endast använda hundar i avel som man med egna ögon sett. Ha bra mentalitet högt på prioriteringslistan. Kvaliteten, det måste till fler hundar av toppkvalitet med vackra huvuden och uttryck, välkonstruerade fram och bak, fin mjuk övergång mellan hals och skuldra, välformad bröstorg, starkt bakställ med breda låar, korrekt kors och rörelser som innehåller styrka med bra steglängd, korrekt päls och svans.

Tänka på det som är specifikt för en Labrador; den tunnformade bröstorgarna, uttersvansen och den unika dubbla pälsen.

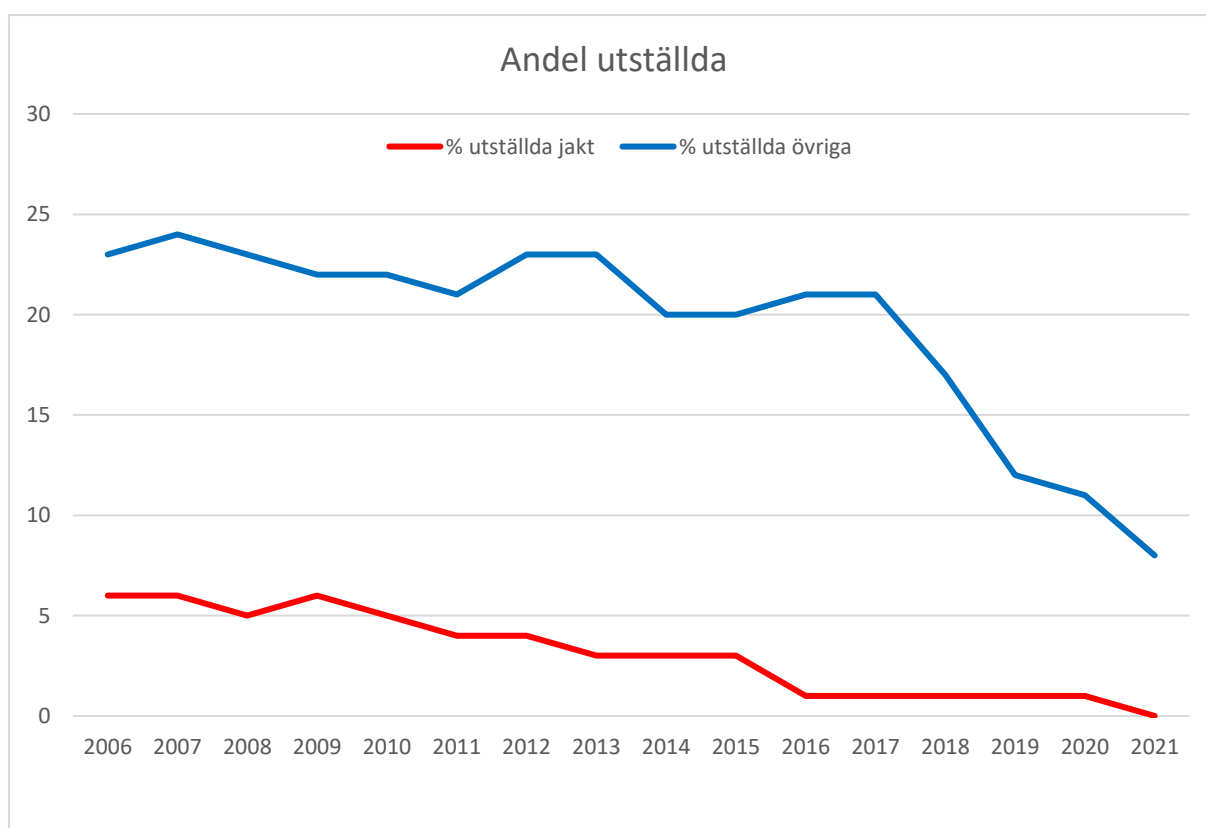
Var uppmärksamma på korsen som behöver förbättras och att rasen skall ha uttersvans. Med det senare följer även korrekt pälskvalitet. Ett stort observandum är hanterbarheten i ringen, många hundar är överexalterade, aldrig aggressiva men okontrollerade och ibland i det närmaste ohanterbara.

Bilaga E2

När det gäller antalet utställda under åren 2016-2022 så präglas det naturligtvis av pandemiåren 2020-2021, men redan 2018 kan vi se att antalet utställda hundar minskade procentuellt sett. De jaktavlade hade även 2016 en mycket låg procentuell andel, ca 2 %, utställda hundar och så har det fortsatt.

Tabeller och statistik från Labradordata.nu

Född år	antal födda	varav jakt	varav övriga	utställda jakt	% utställda jakt	utställda övriga	% utställda övriga
2006	2636	646	1990	37	6	464	23
2007	2401	583	1818	36	6	439	24
2008	2384	611	1773	32	5	404	23
2009	2026	585	1441	38	6	324	22
2010	2248	715	1533	35	5	334	22
2011	2313	723	1590	28	4	337	21
2012	2253	786	1467	34	4	334	23
2013	2370	812	1558	25	3	352	23
2014	2150	777	1373	22	3	274	20
2015	2560	926	1634	28	3	328	20
2016	2501	1056	1445	14	1	299	21
2017	2747	1042	1705	14	1	350	21
2018	2674	1015	1659	10	1	279	17
2019	2752	1133	1619	7	1	192	12
2020	3339	1274	2065	7	1	223	11
2021	3997	1613	2384	3	0	195	8

Under åren 2006-2021 gjordes sammanlagt 3713 starter på utställning fördelat på 4 klasser. D.v.s. juniorklass, unghundsklass, öppen klass och jaktklass. Det är däremot inte 3713 olika hundar utan många har säkert deltagit flera gånger. Totalt sett delades det ut 41% excellent, 42% very good, 12% good, 3% sufficient, 1,5% disqualified och 0,5% CNJ. (Här har jag tagit mig friheten att översätta 1:or, 2:or och 3:or till excellent, very good och good som tillkom 2010. Nolla har likställts med disqualified. Sufficient fanns inte alls före 2010. KEP heter numera CNJ, can not be judged). 26% fick CK, 8% fick cert. Nedan kommer statistik fördelat på de olika klasserna.

Resultat per klass 2006-2021

Juniorklass	E	483	Unghunds-	E	299
	V	433	klass	V	325
	G	109		G	82
	S	28		S	10
	D	9		D	16
	CNJ	6		CNJ	4
	Totalt	<u>1068</u>		Totalt	<u>736</u>

Öppen klass

E	722	Jaktklass	E	22
V	726		V	69
G	183		G	71
S	23		S	46
D	21		D	17
CNJ	7		CNJ	2
Totalt	<u>1682</u>		Totalt	<u>227</u>

Sammanlagt

Excellent	1526	CK	932
Very good	1553	Cert	278
Good	445	R-cert	189
Sufficient	107	Nordic	41
Disqualified	63	R-nordic	31
Can not be judged	19	CACIB	199
	<u>3713</u>	R-cacib	<u>115</u>
			1785

